

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Vidéken:
 Egyóra
 Negyedóra

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Plac-utca 47. és 49. szám.

A háború és a nemzet.

Debreczen, febr. 24.

„Okkupáljuk Szerbiát!” — harogott két héttel ezelőtt a külügyi hivatal sugalmazott szócsöve. „Büntető expedíció Szerbia ellen!” — toldották meg a szigorú frázist az elmúlt héten Aehrenthal félhivatalosai, akként adván be Magyarország és Ausztria népének a rettenetes frázisokat, mintha a szerb királyság okkupációjának és a büntető expedíciónak a tervét nem a becsi Ballplatzon, hanem külföldi diplomaták agyában főzték volna ki. Ma már igazán külföldről vegyülnek hangok a nagy kardcsörtetésbe és elhisszük, hogy ezeket a hangokat nem az antidiplomata külügyér rendelte meg. Ezek a hangok világháborúról beszélnek, mint amely föltétlenül bekövetkezik, mihelyt a monarchia hadserege és a szerb hadsereg között az első ágyulövés eldördül. És amint Oroszország hirtelen páfordulását tekintjük, amint a monarchia határán levő orosz helységekből a mozgósítási mozdulatokról kapunk értesülést, nem bizunk vakon benne, hogy a világháború réme csak valami festett ördög lehet.

És ebben a súlyos, fojtó hangulatban Magyarország még mindig teljesen tájékozatlan és senki sincs, aki az ag-

gódo lelkek kérdéseire feleljen. A magyar parlamentben ma egy képviselő kérdést intézett a kormányhoz: vajjon mi igaz a büntető expedícióról és más véres áldozatokról beszélő hírekben és nem volt képes megtudni, hogy elviszik-e a vágóhídra a magyar fiukat a tavasz nyitáival, nem volt képes megtudni, hogy a riasztónál riasztóbb hírek meddig fogják még bénítani az amúgy is béna magyar ipart és kereskedelmet, nem volt képes megtudni, vajjon respektálni fogják-e azt az immár négyszáz esztendő óta élő magyar törvényt, amely fentartotta a nemzetnek azt a jogát, hogy a hadüzenetbe mindenkor beie zólhat. Az egész ország szivszorongó félelmek között él, az anyak kisirtak mind a ket szemüket katonasorban levő fiaikért s akkor a magyar kormány elnöke mosolygó hallgatással zsebre gyűri a kérdéseket tartalmazó papírost és az országot továbbra is a szívet-lelket mardosó tépelődésben hagyja.

Egészen bizonyosra vehető, hogy lesz háború. A szerbek arcátlan követeléseit már régestrégen megérdemelték volna a legerélyesebb megtorlast és most, hogy Belgradban megalkut és új kabinet, a „háborús kormány”, még fokozódott is a szemérmellen követelések. Bizonyos, hogy a monarchia, ha továbbra

is jogot formál nagyhatalmi mivoltára, nem halogathatja sokáig az erélyes föllépést, akár büntető expedíciónak nevezék is azt, akár formális hadüzenet útján vegyék is kezdetüket az ellenségeskedések. És nekünk egészen mindegy, hogy a megoldás tisztán a monarchia és a szerb állam ügye maradt-e, vagy európai veszedelemmel, világháborúval jár-e együtt. Mireánk annyi tartozik, hogy a fiainkat a mészárszékre viszik, az iparunk, a kereskedelmünk megbénul, az életünk jajgató siralommá változik, hiába tiltakozunk a háború ellen, amelyhez nekünk, magyaroknak, jóformán semmi közünk.

Mert bármennyire fölháborodunk is a szerbek követeléseiben, még sincs az egész országban, aki lelkesedjék a háborúért. Nekünk csak kárunk lehet a háborúból: a magyar ifjúságnak egy része elvérzik vagy egész életére nyomorékká válik, a gazdasági életünk évtizedekre visszacsökken és mindezekért az áldozatokért semmi előnyt sem fogunk nyerni a jövőben sem az annektált tartományokban, amelyek közösek maradnak, vagyis osztrákok maradnak. Ha az annexió a magyar szent korona ősi jogán történt volna és a hitlevél értelmében mint visszaszerzett részeket a magyar szent korona testéhez illesztették

Ani!

Irta: **Bammerszbach Etta.**

Lehet vagy hat óra, a reggeli szürkületben egy szálloda ajtaja nyílik, sötét alak suhan ki az utcára. Egy fiatal leány. Fekete, fodros, mélyen kivágott ruhája redetlenül, gyűrött csüng rajta, meztelen vállaira egy kendő van vetve. Barna haja kuszáltan lóg ki nagy felcsapott kalapja alól. Fenytelen a szeme. sápadt az arca, amely szép szabályos ugyan, de unott, kiélt vonások elcsufítják. Nagy, vontatott fáradt lépéssel halad, szeme mereven, céltalanul néz a világosodó reggeli égre. Keze kis pénzösszeget szorongat. Asszonyok jönnek vele szemközt, kitérnek, nehogy ruhájuk is hozzá érjen, összeszűgnak, fejüket csóválva tovább mennek. Munkások, mesterek, kereskedők, itt-ott egy kilumpolt alak, egy-egy előkelő ur jön. Ki sietve, ki lassan, a férfiak közül néhány megszólítja, némelyik durva szavakkal illeti, egy meg éppen utánna is kap, de csak a ruháját éri, az meg végig szakad. A leány nem is néz feléjük, csak megy előre, maga után huzva gyűrött s most elszakadt ruhája uszályát. Végtelen utálat önmaga és életmódja iránt tölti el szívét, lelkét. Ajkán keserű panasz, szemében kín, fájdalom ég. Harangkondulás, összerenzen, ott áll a nyitott templom ajtajában, bent égnek a gyertyák, felzug az

orgona, belép a pap, kezdődik a reggeli mise. Haik lépések közelednek, félénken lapul meg a templomajtóban. Egy csoport apáca jön, párosával lépnek be a templomba. A fiatalabbak kíváncsi, nagy naiv szemekkel néznek reá, aztán elkapják fejüket, mintha pusztá tekintettel is megméltéznék őket. Az idősebbek ki szánó, könyörületesen, ki haragos pillantással mérik végig. Felmennek a kórusra, kijelölt helyükre.

Fájdalmasan néz utánuk a leány és lelki szemei előtt feltárul a múlt, mikor ő is mint kisleány ilyen áldott jó lelkű nők gondozása alatt nevelkedett. Gazdag kereskedő egyetlen gyermeke volt. Szülei fényűzés, pompa közt éltek. Tizenkét éves koráig zardában nevelték és akkor meghalt az édesanyja, nemsokára reá az apja és ő árván szegényen állt a világban. A pazarló életmód mindent felemészített. Csak öreg, hetvenéves, beteges nagyanyja élt még és ez vette magához. A jölethez szokott kisleány fájdalommal nélkülözte a kényelmet, gazdagságot. Csendesen, visszavonultan élt második emeleti kis lakásukban. Ebben és almaiban mindég csak az egykori életre gondolt, azért kesergett, sirt. Így mult el két év és ő csak mindig vissza vágyta, mindég jobban sirt utána. Hideg, téli estén volt, lelopódzott az első emeletre, melyben egy nő két leányával lakott. Remek, szép szöke

leányok voltak ezek, mindig vidám, mosolygó arcuk, elegáns tolettjük, pazar életmódjuk eléje állították lelke ideális életét, ami után vágyakozva sóhajtott mindig.

Az ajtó félig nyitva volt és ő remegve ment oda. Hangos nevetés, ének és zongora hangjai hallatszottak ki. Benézett, az összes szobák kivilágítva és nyitva voltak. Egyikben több leány, fiatal és öreg urakkal vegyes mulatott, nagyon is furcsa, feszelen módon. Gyermekek esze, naivsága volt egyetlen eszköze, hogy nem tudta megérteni első pillanatra az ottlévők kilétét. Ő csak a szép butort, a meleget, a szép ruhát, ékszer, csillogást nézte. S most itt nem messze tőle egy rózsaszín selyemruhás alak jött egy férfival, ki őt átölelte tartotta. Szép nő volt, telve ékszerekkel és virágokkal. Megpillantotta a bámoló kis leányt, először be akarta tenni az ajtót, de meggondolta és behívta. Kacagva mondta a gavallérjához:

— Látott már ilyen nagy, szép fekete szemet és milyen ártatlan tekintet. Na ez tudja majd egykor a férfiak fejét elcsavarni.

A többiek is odajöttek, nézték, megjegyzést tettek reá, kérdezték, hogy hívják.

— Ani a nevem, mondta ő.

— Aztán elszietett, mert nagyanyja hívó szava hangzott. De még hallotta, amint egyike a férfiaknak így szólt:

12 darab visit fénykép 3 forint. **BRASSAY J. ZOLTÁN**
 kabinet fénykép 8 frt. Szent-Anna-u. 5. Reggel 8-tól este 7-ig vasárnap egész nap nyitva.

volna, akkor még volna értelme ennek a háborúnak. De a szent korona jogát eltemették s a nemzeti kormány, amely ezt a manővert szótlanul tűrte, nem fogja fölemelni tiltakozó szavát az ellen, hogy osztrák birodalmi törekvésekért magyar fiuk vérént ontsák. Ezért nem tájékoztatja a magyar kormány a magyar nemzetet a külügyi helyzetről, hanem vakon asszisztál tovább is Aehrenthalnak, aki végzetes baklövésével a mai rémitő helyzetet földidézte.

Jekelfalussy ideges.

Ostrom az ujoncmegajánlás ellen.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén harmadik olvasásban is megszavazta az ujonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslatot, azután áttért az ujonclétszám megajánlásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. A balpárti képviselők szigorú kritikával illették ismét a hadseregben uralkodó mizériákat. Ez nagyon idegessé tette Jekelfalussy honvédelmi minisztert, aki folytonos közbeszó-lásokkal igyekezett megcáfolni a kemény igazságokat.

Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

Elnök: *Justh Gyula.*

Szász Zombor az igazságügyi bizottság elnöke, jelentést tesz több nemzetközi igazságügyi intézményről.

Az ujonclétszám megajánlása.

Az ujonclétszámról szóló törvényjavaslatot a Ház harmadik olvasásban is megszavazta, mire áttértek az ujoncmegajánlásról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Moskovitz Iván előadó ismerteti a javaslatot, mely teljesen egyenlő a tavalyival, de hangsúlyozza, hogy a véderő bizottság ahoz, hogy a törvényes, alkotmányos nomenklatura legkésőbb az új véderőtörvény előterjesztésekor helyreállíttassék s a

— Ha nekem megszerzi ezt a leányt, nem csekély jutalom lesz.

Felszadt, nagyanyja beteg volt, orvosért kellett mennie. A betegség napról napra rosszabbodott s egy-két hó múlva, egy hideg téli reggelen halva találta nagyanyját. Most már teljesen árván, elhagyottan állt a temetőben. Zokogva vetette magát aznap este kis kamrájában az ágyra, előtte állt élete nyomorúsága, elhagyottsága. Ekkor egy nő, szó nélkül kézen fogta és elvezette. Az első emeleten lakó szép nő volt. Utközben azt mondta neki, hogy ha jó lesz és mindent az ő parancsára tesz, hát jó sorsa lesz. — S a leányka ment. Alig tizenöt éves volt, nem tudta, nem ismerte a világot, bizott minden emberben. — Egy-két hétig nem bántották, de aztán egy este elvették és táncra tanították. Mikor táncolni tudott, felöltöztettek őt is selyembe, adtak ékszeret és virágot és vitték táncolni. Szép volt, fiatal és ártatlan. S aznap bukott el. Ani neve híres lett s ezóta ment a lejtőn lefelé és most, most az utca leánya. Husz éves s már is öreg, életunt, utálja önmagát, az életet, a világot.

Most orgonaszó és ének mellett elvonul előtte minden, Fázva rázkódik meg, halkan rebegi.

— Isten segíts meg, vedd el ezt az életet tőlem.

Az orgona halkan kezd egy templomi

magyar nemzet sürgetett katonai programjának végrehajtásához (Élénk helyeslés). a magyar honvédség fejlesztéséhez (Élénk helyeslés).

A bank és a paktum.

Farkasházy Zsigmond: Kifogásolja, hogy *Georgi* osztrák Landwehrminiszter a katonai ügyben határozottan magyarellenes álláspontot foglalt el s azt a magyar parlament nem utasította vissza. Kifogásolja, hogy a kormány a bankkérdésben nem tájékoztatja a parlamentet. Kérde, hogy a többség álláspontja a bankkérdésben egyezik-e a kormányéval.

Elnök: Az ujoncjavaslatról tessék beszélni

Farkasházy Zsigmond: A kormánynak nyilatkozni kell, ha bizalmat akar.

Ugron Gábor: Nem a kormánynak adják az ujoncokat!

Farkasházy a paktumról beszél

Elnök: A paktum éppen nincs napirenden.

Farkasházy: Bizalmatlanságom okát fejtem ki.

Elnök: Ez nem bizalmi kérdés. Senkise nyújtott be bizalmatlansági indítványt. Az ujoncokhoz tessék szólni. (Szónok erre leül.)

Elnök: Ki következik?

Csizmázia Endre jegyző: Nagy György.

Bajok és mulasztások.

Nagy György: Tartalmasabb és gazdagabb vitát egyetlen évben se folytattunk mint mi a múlt héten. (Derűtség.) A miniszter még se felelt nekik érdemlegesen s az elnök még se engedi, hogy kifejezhessék nézetüket...

Elnök: Az elnöki figyelmeztetést vita tárgyává tenni nem szabad.

Nagy György: Az elnök ur által felállított szűk keretben.

Elnök: Nem állítottam fel kereteket. A házszabályokat kell végrehajtanom.

Nagy György két javaslatot terjeszt be, hogy a Ház vegye le napirendről ezt a javaslatot. Azután a nazarénus katonákról beszél, akiket megbüntetnek, mert nem akarnak embert ölni s fegyvert fogni. Ezeket a jámbor embereket a gonosztevők, gyilkosok közé zárják. Ezen segíteni kell. Különböző katonai sérelmeket hoz fel, így például, hogy a magyar tiszteket még ma

énekbe s felesendül egy gyönyörű hang. Tiszta meggyőződéssel, buzgó áhitattal, hő imádatlással énekl.

— Mária segíts meg, mi bűnös embereknek kegyelmezz meg, Mária segíts.

S szól az orgona, a kóruson meg egy fiatal apáca, dicsőült arccal könyörög oly meghatóan az Isten anyjának. És ez a hang belopódzik a leány szívébe, leborul, zokogva hajtja le fejét. Teste meg-megrázkódik a fuldokló sirástól. Ott térdel a megváltó előtt vonagló szájjal, meg-meg csukló hangon kér tőle bűnbocsánatot.

Nem messze tőle egyszerű, igénytelen külsejű férfi áll. Valami kis hivatalnok lehet. Kék szemében szájalom és jóság van. Odalép a leányhoz és halkan így szól hozzá:

— Ani, én ismerlek, szeretlek. látom, fáj a multad, felejtsd el, nem te vagy a hibás, nem! Az élet, a férfiak kegyetlen, állatias természete. Megbocsátok, mert megjavulsz, tudom, megteszed, látod, a megváltó mily jóságosan néz reánk, ő is mondta. „Uram, bocsásd meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek.”

Kézen fogta és elvezette úgy, mint egykor egy nő vezette a bűnbe, úgy most ismét a tiszta utra. S a téli reggel havas utcáin keresztül vitte az egyszerű ember a boldogság és becsület utjára Anit.

sem helyezik magyar ezredekhez, holott azt 1867-ben királyi ígéret helyezte kilátásba. A miniszter ur mentetegetni akarja azt a hibát...

Jekelfalussy Lajos: honvéd miniszter: Világért sem mentetegetem

Kmetty Károly: De nem is helyeselheti.

Jekelfalussy honvédelmi miniszter: Nincs mit mentetegetni.

Nagy György: Azért nem is teljesítik még az ilyen csekély kívánságokat sem, mert egy talpalatnyit is engedünk az önálló magyar hadseregből. Azt is kifogásolja, hogy katoná ember a mindenkori hadügyminiszter, aki vakon teljesíti a király parancsait.

Jekelfalussy miniszter tagadólág int,

Az önálló magyar hadsereg.

Nagy György: Ha a hadügyminiszteriumba polgárembert neveznének ki...

Jekelfalussy honvédelmi miniszter: Például önt. (Derűtség.)

Nagy György: Adja a jó Isten, mert ez azt jelentené, hogy meg van az önálló magyar hadsereg, mert én azt ehez a feltételhez kötném. (Derűtség.) No de nekünk kedvesek a miniszter ur, meg az államtitkár ur, nem is ellenük szólok, hanem az ő utjukat akarom egyengetni, mert hiszen az ő végcéljuk is az kell, hogy legyen, mint a mienk: az önálló magyar hadsereg. Állítja ezután, hogy 22 ezer ujonctöbbséget követelést kell a véderőreform alatt érteni.

Jekelfalussy honvédelmi miniszter: Oly kalkuláció, amit a képviselő ur mond, amit nem tudok megmagyarázni, honnan vette?

Nagy György beszél ezután a kikötésről.

Jekelfalussy Lajos: Az rég mult dolog.

Nagy György: Miért cserélgetik össze háboru előtt a tiszteket össze-vissza.

Jekelfalussy honvédelmi miniszter: Hol? Nem igaz!

Kmetty Károly a javaslat mellett beszél. Bizik benne, hogy a honvédelmi miniszter energikusan száll sikkra a magyar érdekekért.

Manojlovics János a szerb radikális párt nevében visszautasítja a törvényjavaslatot.

A határozatképtelen Ház.

Bozoky Árpád a következő szónok. Mi előtt belefog beszédébe, kéri a Ház határozatképtességének megállapítását

Elnök elrendeli a képviselők összeszámolását. Mivel a Ház határozatképtelen, az ülést tíz percre felfüggeszti.

A szünet után *Bozoky Árpád* hosszan beszél a törvényjavaslat ellen, végül határozati javaslatot nyújt be, hogy a törvényjavaslatot vegyék le a napirendről.

Ezután az interpellációkra tértek át.

Bozoky Árpád az osztrák pénzügyminiszternek a bankközösség dolgában tett nyilatkozatát teszi szóvá.

Popovics Dusan a szerb felségárulás ügyében interpellál.

Az interpellációkat kiadják a miniszterelnöknek.

Ezzel az ülés fél 3 órakor véget ért.

— Kossuth Ferenc hazajött.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszter ma délben *Apponyi Albert* gróf kultuszminiszter és *Szerényi József* államtitkár társaságában visszaérkezett a fővárosba. A miniszter audienciájáról még mindig semmit sem lehet tudni, csak azt sejtetik meg a függetlenségi képviselőkkel, hogy a király hajlandó a magyar kívánságok teljesítésére, de előzetes feltételül a jövőre nézve, az egységes többségi program teremtését állítja oda. Ez az egységesség pedig — nem a 48 jegyében valósulhat meg.

Lányok, lányok, lányok,

de nem a faluba, hanem **Neumann Testvérek** cégéhez a Tisza palotában, ahol a közelgő tavaszi idényre már rengeteg szebbnél szebb fél és magas cipők vannak felhalmozva s 3 frittól kezdve valódi **Chevreaux** faszegecs talpu s bőrsarku félcipők kaphatók.

Világháboru előtt?

Szerbia tengert akar.

A konfliktus ügye a Házban

A háboru réme egyre gyorsabb léptekkel közeledik. Belgrádban megint elemi erővel tört ki a harci düh, amely Oroszország magatartása folytán mind magasabb lángokra csap. Szerbia tengert akar, olyanformán, hogy a monarchia engedjen át az annektált tartományokból egy földszárvot s azon szerb vasut vezessen az Adria partjához. Az orosz álláspont európai bonyodalmakat teremtett s az angol sajtó elháríthatatlannak mondja a világháboru bekövetkezését. A különböző hírekkel szemben Magyarország népe teljesen tájékozatlanul áll, mert akik hivatottak volnának a tájékoztatásra, azok hallgatnak, talán mivel maguk sem tudnak semmit.

A háboru ügye a magyar képviselőházban.

A képviselőház mai ülésén *Mezőfi* Vilmos újjászervezett szocialista a következő interpellációt terjesztette elő:

1. Van-e arról tudomása miniszterelnök urak, hogy a közös külügyminiszterhez közelálló sajtó sugalmazásai szerint — amelyek megerősít a titokban folytatott katonai készülődés — csak napok kérdése, hogy a közös hadsereg hadi ereje ugynevezett „büntető expedícióra” bevonuljon Szerbiába.

2. Van-e arról tudomása a miniszterelnök urnak, hogy ezek a háborus hírek és hadi készülődések megbénítják az ország iparát, kereskedelmét, gazdasági munkáját és rettegő nyugtalanságban tartják az apákat, anyákat, kiknek a fiai a közös hadseregben szolgálnak és akiknek vérebe és életébe kerülhet, ha a háboru Szerbiával csakugyan kitörne?

3. Ha mindezekről van tudomása a miniszterelnök urnak, hajlandó-e megnyugtatóni az ország aggódó közvéleményét, a kétségbeesett apákat és anyákat, hogy rettegésre nincsen ok, mert Magyarország kormányja sem háborura, sem Szerbiába küldendő ugynevezett „büntető expedícióra” nem gondol?

4. Ha pedig nem lenne a miniszterelnök ur módjában ilyen megnyugtató felvilágosítás adása: hajlandó-e az egész kormány nevében figyelmeztetni a közös külügyek vezetőjét — az 1867. évi XII. t.-c.-nek a közös miniszterek felelősségre vonatkozásának rendelkezésére való utalással — arra, hogy Magyarországon senki a háborut sem Szerbiával, sem más állammal nem kívánja, de az ország népének egyeteme til takozik az ellen, hogy kedve, akarata ellenére egy „nagyhatalmi hóbortért” ok és szükség nélkül, a civilizáció gunyjára, néhány felelőtlen ember szeszélyéből a magyar nép hadköteles fiai tömeges embergyilkolásra kivezényeltessenek?

5. Végül hajlandó-e a miniszterelnök ur a magyar nemzetnek az 1608. évi dekretum 2. cikkében biztosított és azóta kifejezetten soha meg nem szüntettett azt a törvényes és alkotmányos jogát, hogy a király az ország előleges tudta és beleegyezése nélkül Magyarországon és annak kapcsolt részeiben háborut nem indíthat: sür-

gösen a Ház elé terjesztendő törvényjavaslatban egész határozottsággal újólag is kimondatni és biztosíttatni?

A miniszterelnök nem válaszolt az interpellációra.

Szerbia tengert akar.

Belgrád, febr. 24. Kormánykörökből kijelentik, hogy a szerb memorandumot a napokban el fogják juttatni a szignatárius hatalmakhoz. A memorandum azt a követelést foglalja magában, hogy *Ausztria-Magyarország engedjen át egy keskeny földszárvot Bosznia-Hercegovina területéből, hogy Szerbia közvetlen összeköttetést kapjon a tengerhez.*

Belgrád, febr. 24. *Novakovic* miniszterelnök egy beszélgetés folyamán, melyben az a kérdés vetődött fel, vajjon Szerbia megelégszik-e tisztán gazdasági engedményekkel: kijelentette, hogy *Szerbiára nézve életkérdés a tengerrel való közvetlen vasuti összeköttetés, melynek azonban saját területen kell mennie.* A miniszterelnök hozzátette, hogy e tekintetben Szerbia nem engedhet.

Páris, febr. 24. Az itteni szerb követ nyilatkozataiból az tűnik ki, hogy Szerbia nem szándékozik mérsékelni követeléseit.

Ausztria-Magyarország „földarabolása.”

Pétervári, február 24. A *Lokalanzeiger* jelenti: *Szpiridovics* tábornok, a szláv egyesületek elnöke kijelentette, hogy az ő nézete szerint a háboru elkerülhetetlen. A szláv társulat már néhány háborut mozdított elő a Balkánon; a társulat tagjai meg vannak győződve róla, hogy *Oroszország csak az első puskalövésig marad közömbös.* A szláv társulat Németországnak *Ausztria-Magyarország feldarabolását* akarja ajánlani: a német elemeket Németországból maga köré csoportosítaná, *Magyarországból önálló királyságot letesítene* *Vilmos* császár egyik fiának uralkodása alatt, a szerb elemeket Szerbia kapná, az olasz terület pedig Olaszország kezére kerülne.

Páris, február 24. Itteni diplomáciai körök véleménye szerint *Szpiridovics* tábornok nyilatkozata nem érdemel figyelmet, *Szpiridovics* nem oly jelentékeny személyiség, akinek az orosz nép felfogására döntő befolyása volna. Csökkenteni a nyilatkozat jelentőségét, hogy *Szpiridovics* nem is szerb származásu.

Világháboru készül?

London, február 24. A mai lapok a helyzetet nagyon veszedelmesnek mondják. A *Daily Telegraph* azt írja, hogy *egy nagy európai háboru előestéjén vagyunk.* Az összes lapok határozottan ellenséges magatartást tanúsítanak Ausztria-Magyarországgal szemben.

Páris, február 24. A francia kormány értesítette nagykövete útján a berlini kormányt, hogy szövetségét, Oroszországot rabirja, hogy résztvegyen a hatalmaknak Belgrádban teendő intervenciójában. A mai párisi lapok azt jelentik, hogy Franciaországnak sikerülni fog ezt elérni és ezzel a kérdés véglegesen meg lesz oldva. Ausztria Magyarországnak azonban határozott kijelentést

kell tennie, hogy az ígért gazdasági koncessziókat Szerbiának meg fogja adni.

Pétervár, február 24. Irányadó helyről azt jelentik, hogy Oroszország nem akarja a háborut és nem fogja támogatni Szerbiát, ha ez háborut kezdene.

Elhalasztották a sorozást Debrecenben.

A honvédelmi minisztérium távirata.

Megirtuk volt hogy a debreceni fő-sorozás megkezdését március 2-ban állapította meg a honvédelmi minisztérium, mihez képest a katonai hatóság a hadköteleseket március 2-től kezdődőleg hivta fel a sorozó-bizottság előtt való megjelenésre.

Ma azonban, váratlanul sürgős távirati rendelet érkezett Debrecen városához a honvédelmi minisztériumból. A miniszter nevében *Bolgár Ferenc* államtitkár értesíti a várost, hogy a sorozást március 8-ra elhalasztották.

A távirat nagy feltűnést és élénk idegességet keltett Debrecenben. A sorozás elhalasztását ugyan a hivatalos körök azzal indokolják, hogy az ujoncjutalék megszavazásához a főrendiház még nem járult hozzá s míg ez meg nem történik, addig a sorozás megkezdését a minisztérium nem meri elrendelni, de ez nem egészen elfogadható indok, mert volt már számos precedens arra, hogy az ujoncjutaléknak főrendiházi tárgyalása előtt megkezdtek a sorozást.

Elfogadhatóbb indok az, hogy az előre nem látható események, a háborus kilátások miatt halasztják el a sorozást, valószínűleg március 8-án is, mert nem lehet tudni, micsoda kivételes állapotok fognak előállani.

A sorozás elhalasztása mindenesetre komoly aggodalomra adhat okot.

A színésziskola és a város.

Solymossy hater koronát kér.

A színésziskola működése.

A debreceni színésziskola rövid fennállása dacára fényes bizonyítékát adta annak, hogy kitűzött céljának komolyan meg akar felelni. Az elmúlt félesztendő szép eredménye arról győzött meg mindenkit, hogy a debreceni színésziskolában nemes munka folyik, amely méltánylást érdemel.

Hogy a színésziskola egyáltalában nem üzleti vállalkozás, az senki előtt sem szenvedhet kétséget. *Solymossy* mestert, az intézet kitűnő igazgatóját a legideálisabb cél vezette a színésziskola megalapításánál s mint minden ideális dolog kivétel, úgy a debreceni színésziskola is csupán erkölcsi, nem pedig anyagi eredménnyel járt.

A színésziskola fentartása jelentékeny áldozatába kerül *Solymossy*nak. A kezdeti nehézségeivel, sok előítéllettel kell megküzdenie s bizony e nehézségek leküzdése nagy anyagi áldozatába kerül az igazgatónak. Már pedig, ha e kulturális intézmény az erkölcsi eredményen kívül a megérdemelt fényes anyagi eredményt nem is hozza meg *Solymossy igazgatónak*, bizonyos, hogy ha

legalább a fentartása költségeit be nem hozza, lehetetlen az intézetnek ekszisztálni.

Éppen ezért Solymosy igazgató, mint minden helyi kulturális intézmény istápolójához, a városhoz fordult támogatásért. Hivatkozva az eddig elért eredményeire és a kezdet nehézségeire, *hatezer korona támogatást kér a várostól* a tanácshoz beadott folyamodványában. Hisszük, hogy a méltányos kérelem nem talál süket fülekre a városi tanácsnál és majdan a közgyűlésnél.

A színésziskolával kapcsolatban egy helyi lap a társadalmi akció eszméjét is felveti s felhívja a város társadalmát a színésziskola anyagi támogatására. *A társadalmi akcióról ma még szó sem lehet.* Solymosy igazgató is kijelentette szerkesztőségünkben, hogy erre ő sem gondol, annál kevésbbé, mert bizik abban, hogy kérelmét a város méltányolni fogja. Az igaz, hogy a város társadalmának rokonszenve fogja körül a színésziskolát, de éppen ez a körülmény szolgál egyik indokául a város szükségyszerű támogatásának.

Fejszével agyonvert asszonyok.

Kettős gyilkosság egy faluban.

Tizenkilenc fejszeapás.

Mező-Csáth községben a hatóság és a nép szörnyű véres rejtélyvel áll szemben, amelyben a leglázásabb nyomozás mellett sem sikerült eddig világosságot deríteni.

A község egyik forgalmas helyén levő házban a hatvanéves özvegy Ádám Mihály né és testvérét, az ötvenéves özvegy Szűcs Kiss Lajosnét, fejszével agyonverték.

A helyszíni szemle és az eddigi nyomozás a következőket állapította meg:

A rémtettet csak valami jó ismerős követhette el, mert az öreg vagyonos Ádámné félénk és gyanakvó természetű volt, a lakását mindig gondosan bezárta s csak az ablakon át beszélgetett azokkal, akik keresték. A gyilkost valószínűleg maga bocsátotta be s a gonosztevő akkor törhetett rá a két asszonyra, amikor épp a takaréktűzhelynél valamit főzni akartak volna. Ádámnéval könnyen végzett, őt fejszeapással rövid pillanatok alatt megölte, azután a másik asszony felé fordult; aki rémülten menekült a pitvar ajtón át az udvar felé. Az ajtónál utólrta s nekiesett.

Irtózatos küzdelem támadt közöttük mert a tizenégy fejszeapáson kívül, amely Kiss Lajosnét érte, a jobb kezén is több ütést találtak, balkezeiben pedig görcsösen szoritott egy csomó kitépett férfihajszálat. Az asszony feje a felismerhetetlenségig össze van ronsolva és a lakás csupa vér volt.

A két holttest úgy volt egymásra vetve és a tűzhely mellett találták meg. A csendőrség a nyomozást nagy erélyvel folytatja.

Színház és Művészet.

Műsor.

Csütörtökön, február 25. Nagymama, operette. A) bérlet.

Pénteken, február 26. Debrecen a holdban, látványos énekes bohózat. Bérletszünet. Szombaton, február 27. Debrecen a holdban, látványos énekes bohózat B) bérlet.

Vasárnap, február 28. Délután: Dollárkirálynő, operette

Vasárnap, február 28. Este: Debrecen a holdban, látványos énekes bohózat.

Varázskeringő. A debreceni városi színház legújabb „tradicója” szerint ma este újabb műsorváltozás volt. *Rigoletto* helyett a mult idény nagysikerű ujdonságát, a *Varázskeringőt* adták elő. Franci szerepében *Zsigmond* Anna aratott taposkat. A hercegnőt *Gyöngyi* Jolán adta; nem neki való a szerep, amelyet nem lett volna szabad reá kiosztani. *Horváth* Kálmán, *Gyöngyi* Izsó a szokott jók voltak. Az előadást szinte tönkrevágta a kar és a zenekar, melyeknek bántó diszharmoniaja figyelmen kívül rendezésnek tudható be.

Ebéd Ysayeival.

*

(Az 54-es ing. — Dienzl, a jó kísérő. — A farkasok és a rablók. — Méreghalál. — A „Straduarius” pipa. — A legbájosabb háziasszony.)

A belgák világhírű hegedűművésze a Zenekedvelők Társaságának keddi hangversenyén lépett fel, szerdán pedig *Berger* Mórénak, a Zenekedve ő Kör művészi lelki alelnöknőjének vendégszeretők házában ebédel. Tehát lehet mondani, hogy a két egylet testvériesen megosztott rajta. A Társaságnak jutott a művész, a Kör-nek az ember. A milyen érdekes Ysaye, mint művész, épp oly érdekes mint ember is.

A dolog tulajdonképpen úgy történt, hogy *Dienzl* Osaár volt az ebédre hivatalos. Ő azonban engedélyt kért, hogy az „öreg” is magával hozhassa. Természetesen szívesen látták a mestert is, aki pont 1 órakor állított be. Akárcsak a hangversenyen, most is *Dienzl* kísérte „diskréten és finom alkalmazkodással.”

Mentegetődzéssel kezdte a mester, a miért puha selyem ingben jelent meg. De az a kalmitás esett meg vele, hogy ezt a toaletti cikket, ami majdnem olyan szükséges a hangversenyhez, mint a hegedű, otthon felejtette. Itt Debrecenben pedig nem ka pott sehol megfelelőt, miután 54-es nyakbőség felel meg neki. Egy darabot mégis sikerült reggeltől estig megcsinálna. Így meg lehetett tartani a hangversenyt.

Kérdezték tőle, hogy tetszik-e neki Debreczen?

— Igen — felelte — nagyon. Igaz ugyan — tette hozzá sietve — hogy én Debreczenből csak a Bika termét láttam, az emberek közül pedig ugyszólván csak egy ingkészítővel beszéltem.

Ebéd közben igazi francia könnyedséggel és szellemességgel csevegett.

— Ugye bár, kitűnően kísér *Dienzl*? kérdi a házigazda, gondolván, hogy most majd *Dienzl*nek jóleső dicséretet fogunk hallani.

A mester azonban csodálkozó arccal tekint a kérdést feltevő házigazdára és így szól:

— Gondolja Ön?
Persze nagy a derűtség.

Átterelődik a beszéd arra, hogy a mesternek éjjel még szánkóutat kell megtennie, nagy a veszedelem, sok a farkas, meg a rabló, stb.

— Nem hagyom a mestert egyedül — véli *Dienzl*, a hü kísérő. Haljunk meg együtt, szóló hősies elhatározással.

— Kérem, csak tessék, szóló Ysaye, szeliden elhárítván magáról e nagy tisztességet.

A ház urnöje ekkor veszi észre, hogy tulajdonképpen a Zenekedvelők Körének, tehát a konkurrens egyletnek tagjai vannak jelen az ebéden. Közli is e felfedezést nyomban a mesterrel. Ő ijedten teszi le a kést, meg a villát és felkiált:

— Hiszen akkor Önök meg fognak mérgezni!

— Hangverseny után nem volna már célja — nyugtatta őt meg a háziasszony.

Ebéd végén következett a legmeghatóbb pillanat.

A mester tudvalevőleg nagy dohányos, sőt szenvedélyesen pipázik. Ez legfőbb élvezete. A hangverseny ideje alatt is szünet közben mohón pipázott. Odahaza nagyszerű pipagyűjteménye van, melyet folyton gyarapít. Debrecenben is délelőtt már vett egy pipát, mely egyik kirakatban megtetszett neki.

Ebéd végeztével a háziasszony *Ga'i* fia mély meghajlással közeledik a mester felé és ezüst tálcán átnyújt neki két tárcsát. Az egyik egy kurtaszáru, debreceni tajtékpipa ezüst kupakkal, a másik egy jól megtömött dohányzacskó megfelelő sallangokkal.

A mestert e látványra kellemes izgalom járja át, még az orrcimpái is remegnek. Kérdőleg tekint a háziasszonyra.

— Az Öné, szóló emez. — Debreczeni emlékül, — tette hozzá.

A mester remegő kézzel emeli fel a neki oly drága jószágot, megnézi jobbról, megnézi balról, megnézi minden irányból. gyöngéden megsimogatja, mint apa a fiát és hosszan szemléli szótlannal látható elérzékenyüléssel.

Vegre megszólalt, még mindig magasra tartva a pipát.

— *Straduarius!*

Ezzel az egy szóval fejezte ki legnagyobb elragadtatását. (A mesternek tudvalevőleg egy 70.000 kor. értékű *Stradarius* hegedűje tavaly ellopták.)

Rögtön meg is tömte a pipát a zacskóból, rágyújtott, majd a zacskót nagy szakértelemmel körülesavarta, a kabátja zsebébe sülyesztette, úgy azonban, hogy a sallangja debreczeni módon kilógott, s ezt büszkén fitogtatta.

Debreczeni civisnek is beilett volna —

A legjobb hangulatban gyorsan telt az idő, de végre is indulni kellett. Távozás előtt a mester hálálkodva jelentette ki, hogy nem is hitte volna, hogy ily szívesen látják s hogy ily kellemesen fogja idejét eltölteni.

— Pedig mondtam Önnek előre, hogy Debrecen legbájosabb és legszeretetremlőbb urnőjéhez megyünk, szóló *Dienzl*.

— Ön mondotta, az igaz, jeryz meg a mester, de én csak most hiszem el. (sl.)

Mulatság.

— **A kávések kabaréja.** A kávések, vendéglősök, pincérek holnapi, csütörtöki kabaré-estje és mulatsága iránt nagy az érdeklődés. A kabarét *Ferenczy Frigyes*, a színtársulat tagja rendezi, aki közre is működik s kuplékat ad elő. A műsorban részt vesznek *Rózsa Irénke*, *Rosenberg Zsófia* (táncduett), *Hajnal Artur* (népdalok), *Barna Erzsike* (gitár, hegedű, zongora), *Krasznay Ernő* (vig monolog), *Mártonfalvy György* (zongora) stb. A mulatság védnöknője *Ottó Sándorné*. A Royal termében tartandó mulatság belépő díja 2 korona, családijegy 5 korona.

A nyolczéves primadonna.

Fényes Annuska, a Király-színház tagja.

Hatezer korona évi gázsí.

Debreczen város közönségének még egészen frissen és végtelenül kedvesen él az emlékeztetésben egy bájos nagyváradai urileányka, Fényes Annuska, a nyolczéves csodagyermek, akit csodálatos talentummal áldott még az isten.

Fényes Annuska több ízben szerepelt Debreczenben kisebb-nagyobb hangversenyeken, estélyeken, általános csodálkozást és elragadtatást keltve, míg végre ennek a kis leánynak kivételesen nagy feladatokra hivatott, fejlődésképes talentumát észrevették, értékelték odafenn a fővárosban is és siettek is a kis primadonnát, mint a legszenzációsabbnak ígérkező művészi attrakciót egy fővárosi előkelő színházhoz szerződtetni.

Ez a legfrissebb, a legújabb eseménye a fővárosi színészvilágnak, amely természetesen Debreczent, a debreczeni társadalmat is igen érdekli.

Fényes Annuska már január elsejétől fogva állandóan szerződtetett tagja a Király-színháznak. Beöthy László igazgató másfél éves szerződéssel kötötte színházához. A szerződtetésnek historikuma nagyon érdekes.

Annuskát jannár elején családja felvitte Budapestre. Előzetesen a család rokona: Örley Flóra, a kiváló fővárosi művésznő felhívta Beöthy László figyelmét Fényes Annuskára. Londonban ugyanis nemrég feltűnt és a londoni színészvilágba ámulatba ejtő sikereket ért el egy hétéves kis énekes- és táncosnő. A Királyszínház igazgatója a londoni leányt Budapestre akarta hozni. Már-már el is utazott Londonba, amikor Örley Flóra megemlítette előtte, hogy felesleges a londoni ut, hiszen van Magyarországon is egy ilyen kis csodaprimadonna, aki egy csapásra meghódítaná a közönség tetszését, lelkesedését.

Igy került Fényes Annuska a Király-színház szigorú és komoly dramaturgjai elé. Január 10-én volt a bemutatkozás nagy napja. Az igazgatói szobában együtt volt Beöthy László, édes anyja: Rákosi Szidi, Márkus László, a színház főrendezője, Tarsay Frigyes, a kiváló fővárosi színész és még egy csomó irodalmi művészi kapacitás.

Fényes Annuska egy kis rögtönzött pódiumon játszott. Elénekelte hegedűn kísérvé, illetve eljátszotta a Varázskeringő híres valcerjét, továbbá Farkas Imrének két dalát: a piros szalmakalapról és az ólomkatonáról szólót.

Már a Varázskeringő eljátszása után teljes volt a csodálkozás és az elismerés. Oly értelmes, szép, színes éneklést, közvetlen grációzus játékot, amilyent itt produkált Annuska, senkise várt. Rákosi Szidi odarohant a kis lányhoz és megcsókolta.

— Nagyobb tehetség, mint Fedák Sári — mondta elragadtatásában. Ez pedig ő nála igen nagy dicséret, mert Rákosi Szidi azt tartotta ideig Fedák Sárítól, hogy sohase volt és sohase lesz magyar színpadon hozzá hasonló nagy tehetség.

A bemutatkozás után Beöthy László rögtön elkészítette a szerződést. Másfél évre szól; kikötve száz fellépés. Hatezer korona évi fizetés. Minden külön fellépés külön honoráriumban részesül.

Hogy mikor lép fel először Annuska, — az még bizonytalan. Lehet, hogy a Tancos regiment Zephir keringőjét fogja először eljátszani.

Fényes Annuska tehát Pestre kerül. Családjának az a terve, hogy másfél éves játszás után tizenhatéves koráig pihenni fog a kis lány; addig is zeneakadémián fog tanulni, mert mint hegedűművésznő szintén elsőrangú tehetségnek mutatkozik.

A kis primadonna szerződtetésének hire különben már elterjedt az egész fővárosban és nagy várakozással néznek az első fellépés elé.

HIREK.

— **Kornfeld Zsigmond báró lett.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a király Kornfeld Zsigmondnak, a Magyar általános hitelbank elnökgazgatójának a bárói rangot adományozta. A kintutetésről szóló királyi kéziratot egyik közeli számában fogja közölni a hivatalos lap.

— **Horvát hazaárulók az oláh hazaárulóhoz.** Zágrábról táviratozzák: Több horvát ügyvéd üdvözlő táviratot intézett Maniu Gvula oláh képviselőhöz, a minap a képviselőházban elmondott nemzetelleres beszédéért. A zágrábi ügyvédi kamara megindította a fegyelmi eljárást a hazaáruló ügyvédek ellen.

— **Hódossy Imre meghalt.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Hódossy Imre volt országgyűlési képviselő, a budapesti ügyvédi kamarának volt elnöke, hosszabb betegeskedés után ma reggel 69 éves korában végelgyengülésben meghalt. Hódossy szeptember óta betegeskedett, influenza következtében tüdődobot kapott és amikor jobban volt, orvosai, Zirkelbach tanár és dr. Bartha Gábor tanácsára Sziciliába, Taorminába utazott családjával. Alig érkezett oda, a földrengés miatt el kellett utazniok Rómába, ahová Hódossy már súlyos betegen érkezett és január 12-én visszaérkezett Budapestre. Azóta állapota mind válságosabbra fordult és ma reggel Hódossy meghalt. Halálos ágyánál felesége Sándor nevű fia és öccse, dr. Hódossy Gedeon rendőrorvos voltak jelen. Életrajzi adatai a következők:

Hódossy Imre 1840. évben született Sárosmegyében. Jogi pályára készült és mint ügyvéd telepedett le Budapesten, hol nagy tekintélyre tett szert. 1869-ben képviselővé választották és hosszú ideig tagja volt a parlamentnek. Az egykori Deák-pártnak szabadalvú árnyalatához tartozott. A sárosmegyei ultramontánok azt kívánták tőle 1871-ben, hogy Deák Ferencz egyházi-politikai programját tagadja meg, de ezt nem cselekedte, sőt Horváth Boldizsár idejében törvényjavaslatot készített a polgári házasságról. Az 1878-iki bosnyák okkupáció óta a mérsékelt ellenzéken foglalt helyet. Funták Sándor után ő lett a budapesti ügyvédi kamara elnöke. A jogügyi bizottság tárgyalásaiban kiváló részt vett s a Házban leginkább igazságügyi kérdésekben szólt fel.

— **Az angol klub összejövetele.** A debreczeni angol klub vezetősége arról értesíti a klub tagjait, hogy pénteken, e hó 26-án, délután 6 órakor összejövetelt tart a Bika szálloda 36-ik szám alatt levő klubhelyiségében.

— **A szabad-iskolában holnap,** esütörtökön délután 6-7 ig az ipartestület dísztermében Csáthy Dezső dr. az élet és vagyonszerzésről tart előadást. Belépés ingyenes.

— **Eljegyzés.** Özvegy Spitzer Jakabné bájos leányát Herminkát eljegyezte Krausz Móric mezőtelegi nagykereskedő.

— **Egy híres urlovas visszavonulása.** Az urlovas pályák sportközönsége érdekes gyönyörűség élvezésével lesz szegényebb. Czárán Zoltán, a debreceni versenyekről is ismert hírneves urlovas annyi szenzációs verseny győztese nem száll többé nyeregbe. Mikor néhány héttel ezelőtt Czárán Zoltán oltárhoz vezette Paulay Erzsikét, a budapesti Nemzeti Színház néhai igazgatójának leányát, a fiatal menyecske egy hírlapíró előtt kijelentette, hogy sem ő nem hagyja ott a színpadot, sem férjétől nem kívánja azt az áldozatot, hogy a versenylovaglás nemes passziójáról lemondjon. A helyzet azonban megváltozott. Czárán Zoltán az egész nizzai meetingen — tervével ellenkezően — egyetlen egyszer sem szállt nyeregbe, sőt a nagy alagi akadályverseny most megjelent starterlistájában sem szerepel már és újabban a híres szeptemberi ménes tulajdonosainak sorából is kivált. A sportbarátok azonban remélik, hogy amint Czárán Zoltán is fog még tapsolni a Nemzeti Színház közönsége, úgy Czárán Zoltán is megjelenik a győpón, ahol mindig izgatott sikereket aratott.

— **Házasság.** Klein Ábrám bánffy-hunyadi kereskedő március 9-én tartja esküvőjét Dobresten Rosenthal Fánika urhölgygel, Rosenthal Márton földbirtokos bájos leányával.

— **Nők a kaszinóban.** Feltűnést keltő társadalmi eseményről kapunk értesítést Békés községből. Az ottani ur kaszinó tagjai közé nőket is vettek fel, akik ezután épen úgy járhatnak a kaszinóba, mint a többi férfitagok. A beválasztott hölgyek ezek: Bvák Eszter, Utasy Ida, Dvelli Margit és Szabó Julia; mind a négy a békési állami elemi iskola tanítónő. A kaszinó közgyűlése előtt mozgalom indult meg, hogy a hölgyeket, mint akik a község szellemi élete vezetőinek sorában általános rokonszannak és nagyrabecsülésnek örvendenek, válasszák be a kaszinóba. A közgyűlésen a három első tanítónőt Varga Gábor ipartestületi jegyző ajánlotta, Szabó Juliánna mellett pedig Hajnal Béla földbirtokos szólalt föl. A tagok között némi ellentmondás volt ugyan észlelhető, amikor az indítványokat felolvasták, de az indítványozók érvei eloszlaták minden aggodalmat és az azelőtt még kiesnyesek is helyeslően adták le szavazatukat a nők mellett. A hölgyek kijelentették, hogy a kaszinóba rendszeresen el fognak járni.

— **Szilágyi Imre dr. hangversenye.** Az idei hangversenyidény egyik legkiválóbb hangversenye leend a jövő hó 1-én este 8 órakor az „Arany Bika” dísztermében, midőn dr. Szilágyi Imre, városunk kiváló hegedűse, mielőtt országos művészi körutját megkezdene, szülővárosában tartja első hangversenyét. Ezen hangversenyen az ősrégi magyar zene gyöngyeit, régi kuruc dalokat és virágénekeket és népdalokat a 18. és 19. századból és a Rózsavölgyi, Bihari, Csermák, Lavette régi hírneves zeneszerzők és követők által kultivált klasszikus magyar zene legszebb termékeit fogja dr. Szilágyi Imre az ő páratlan előadásával hegedű quartette kísérettel előadni.

A hangversenyen még közreműködnek Eötvös Károly országgyűlési képviselő, a magyar zene buzgó apostola, aki a klasszikus magyar dalról és dalköltőkről fog szabad előadást tartani az ő kiváló lelkes és zamatos, páratlan előadásával lelkesíteni és buzdítani fogja a közönséget, a régi magyar zene iránt való lelkes szeretetre és a régi magyar zene felkarolására. Továbbá Nádai

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
Zavatzky Leó
 Debreczen, Plac-utca 16 sz.
 Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák
 nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehérművek.

Olcso árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Tejes-bárányokat
 szállít postán bérmentve
 bárhova darabját 7 koronáért

Incze Gyula
 székely-turó gyára

Barót.

A legolcsóbb
 gyári árakon

beszerezhetők elsőrendű minőségű Schroll féle chiflonok, csikós-jegű havasi vásznak, damaszt, asztalneműk, tűrűlközők, ágyszőnyegek, kána damaszt grádlík, kana vásznak, rumburgi, irlandi, croas és czerfonal vásznak, derékalkjak, anginok, továbbá minta vagy mérték után megrendelhető mindenféle férfi, női, és gyermek fehérmű, olcsó, szabott árak mellett

Nádudvary Lajos
 Vászón, kézmű és rövidárak raktárában
 Plac-utca 28. sz. a Nagy-tözsde-mellett.

Pavlovits és Szilágyi
 műépítész és építő mesterek építési vállalata
 Debreczen, Plac-u. 42. (Lamprecht-palota.)

Épületek tervezése, modern beosztás, művészi kiképzéssel Épületek felépítése szakkereskedésben Lakásberendezések tervezése. Telkek és épületek értékesítése. Ingatlanok becslése és műszaki ügyekben tanácsok. — Telefon 667.

Kölcsön ivlámpákat
 10 kor. havi lefizetés mellett legjutányosabban rendez be

FÖLDVÁRI L.
 Debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat
 Kossuth u. 1. Telefon 168.
 A kölcsönzési összeg lefizetése után az ivlámpa a megrendelő tulajdonába megy át.

Legbiztosabb szépitőszér a

Fáy-féle Arcz-Crém
 hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkímélőbb szer szopló, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztálaltanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban
 1—2—3 koronás üvege.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere cikkeknek és hasonszeri gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerésznél
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
 „Arany egyszaru” gyógyszerár.
 Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Afganistan Buhara, Perzsa, Schirassban

készült szőnyegek és tepichek igen olcsón
 :: lesznek árusítva, dus választékban ::
 Plac-utca 38. sz. Kapu alatt.
 Tisztelettel **SUKRI is SMIRNA.**
 Csak 6 napig.

Szép a bajusz
 a híres

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Hajdusági Bajuszpedró. Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.
 1 doboz 50 fillér, postán csak 8 doboz küldetik 2 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.

Védjegy.
 Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerész
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
 „Arany egyszaru” gyógyszerár.
 Telefon 496. Telefon 496.

Petroleum házhoz szállítva

5 literes kannákban:

1 liter háztartási	28 fillér
1 liter szalon	32 „
1 liter csillár	36 „
1 liter amerikai csillár olaj	40 „

a legpontosabban eszközi

Blumberger Gyula
 festék és petroleum kereskedő.
 Volt Tórei-féle üzlet Hatvan u. 13. sz.
 Telefon 621.

Villamos világítást,
 a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezelet és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkát ugy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR
 elektrotechnikai vállalata
 Debreczen, Nagytrafik udvar
 Minden irányba égő Wolfram-lámpák, ivlámpaszemek, esillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölesón ivlámpák havi 3 korona díjért.
 Telefon 210. Telefon 210.

Neubauer János sodronymű gyáros ::
 Debreczen, Rétmalom-u. 4.

Készít: szabadalmazott beten többös szőlőhúsgaszolópot, sodronykereséket szabadalmazott csészlopokkal a leggyorsabb és legbiztosabbig, nyárilakok, eslékkortek, teniszpályák, parkok, szőlők, gyümölcsösök, fácskák stb. bekertésére. Továbbá külön rugalmas sodronygyömböt, szabadalmazott, acélsodrony kocsi-tűst, ökörszálkaszart, sodronylábtűst, föld és kavicsáthányó rosták, háromhátat, tavics és fahordó karamit, ablakrostélyokat, szótörőszövetet és szabadalmazott menyezeti védőfonatot, tűkészsodrony, zöldre testelt erős sodronyhátót légy és szunyog ellen stb

Kívánatra nagy képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.
 Szives pártfogást kérve

Neubauer János.

A közönség figyelmébe!

Aki házat, földet, szőlőt cserélni vagy eladni kíván. — aki olcsó pénzköcsönöz akar jutni, a ki hasznobélni vagy berbe adni akar, vagy a ki nősnitni vagy férjhez menni óhajt, továbbá állásnélküllek nálam jelentkezhetnek, állás íresedéseket kérem nálam bejelenteni, — ez utóbbi díjtalanul közvetitem, — kérem bizalommal fordulni

TARR MIHÁLY adás-vételt közvetítő,
 állászerző irodájához
 Hatvan-utca 5. Telefon 683.
 hol ezen ügyletek olcsón lebonyolítatnak.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamosági és Gépgyár E. T. képviselete.
 Iroda Debreczen, Plac-utca 77. sz. az udvarban.
 Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden szakmába vágó munkálataival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyarak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakszerűséggel és igen jutányos árban készíti.
 Tervezetek és hőltésvetés díjtalan.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontal minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a választékosítást.

Kezesség vétel. Eladó haz a Tóczóskert I. járás 29. szám alatt fűszer üzlet és korcsmával az országúton. Biztos megélhetés. Értekezhetni Nagy József szücs Piac-u. 38

Két esetleg három nagy szoba irodának vagy garcon lakásnak kiadó. Deák Ferencz utca 13.

Száraz tűzifa vasuti kocsiaként ölenként, és feivágyva nagyban és kicsinyben kapható Hegedűs Emilnél Miklós utca 7 sz. a. hol is egy egy lovas stráfszekér megvételre kerestetik.

CZIGAPETTAZÓK!

Debrecen, Csapó-utca 86.
I. járás 05. R. 14.
II. járás 05. R. 14.
III. járás 05. R. 20.
Külső járás 05. R. 14.
Debrecen, Csapó-utca 86.

Eladó földbirtok. Debreczen határában a városos 5 kilométer távolságban az Ujjföldön a Monostorpályi útfélen 75 hold föld parcellázás a, avagy egészben azonnal eladó. Értekezhetni József kir. b. utca 22. szám alatt.

Magán-detektív Debreczen, Iskola-utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

Egy rollós ajtó és kárcat eladó. Cím Batthyányi-u. 6.

Elegans garcon lakás kiadó Egyház tér 13 sz. emelet.

Költözéseket féderes stráf kocsi eszközöl Debreczeni Lajos, Csapó-utca 86.

Debreczenben Bethlen utca 27. alatti ház igen jó karban eladó. Értekezhetni ugyanott Csonka utca 20. alatt.

Egy jó karban levő hangverseny Zongora ocsón eladó Jókai u. 5. sz.

Úri embereknek izr, özvegy urinó kitünő házi kosztot ad, lakással együtt a Piacos cím a kiadóhi ataliba.

Attila-tér 2 jó fogalmu fűszer üzlet berendezéssel együtt azonnal kiadó.

Egy egészen új kopirprés ocsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

10 hektoliter uccoskeri 1907. évi ó-bor eladó Cím a kiadóhiva alban.

Üzleti könyvek csakis Hoffmann és Kronovitz-nál Piacz-utca 49 kaphatók o'csó árban.

Mérlegkepes könyvelő nős, igen megbízható pénzügyi, vagy más irodai állást keres Cím a kiadóban.

Két papírvágó gépkés igen ocsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Vendéglősök részére savanyu és vizes ugorka üveg számra kapható Vadásznál Varga 5

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon. Piacz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desinficiálószeres Creolin, Carboll, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápporok és Fluidok nagy raktára, ugyanis én nagy választék mindenféle gumiarabikum, sárvékótkben, valamint fényképezéshez szükséges vegyszerekben.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye.

Vászon, kész fehérnemű.

Női divatárak.

:: Külön szőnyegosztály. ::

Óriási választék!

NECKARSULM

15000 motorkerék a földön elterjedve.

Az 1909. modell minden kényelmet nyújtja.

Az idény slagerje.

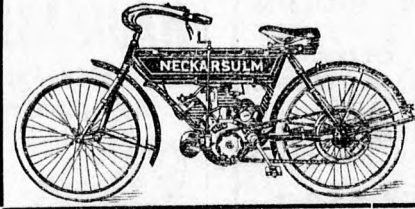
Összeállítása előkelő divatu.

Szabályozott szelep.

Exzenter szíjfélesztítés.

Szelep légigazítása kormányrudtól.

Könnyű 2 1/2 H. P. kettőscylinder kb. 45 ko.

Ugró sziljattétel. Legnagyobb kímélet.

Azonnali fékezés 8-75 kilométer óra gyorsaság.

Legfinomabb hegymászó. Rugó villa stb.

Minden nagyobb versenynél első díjak száza.

Transportkocsik. — Motorkocsik.

Képviseelő kerestetik.

Nagyon érdekes díszárny ingyen.

Neckarsulmer Fahrradwerke A. G. udv. szál. Neckarsulm Wirttemberg.

MEGHÍVÁS.

az „István“ gőzmalom társulatnak

1909. évi február hó 28-án délután 3 órakor Debreczenben, a Kereskedő Társulat épületének dísztermében tartandó

évi rendes közgyűlésére.

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az 1908. évről, az arra vonatkozó jelentéssel.

2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.

3. A mérleg helybenhagyása, a felmentvény megadása és az 1908. évi tisztasági nyereség feletti intézkedés.

4. Sorrend szerint kilépő két és elhunyt egy igazgatósági tag helyének választás utján betöltése.

Debreczen, 1909. február 12 én.

Felhívotnak azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket az alapszabályok 27. cikk értelmében f. évi február 26 és 27-én d. e. 10-12 óráig d. u. 2-4 óráig, a társulat Csapó-u. 6. sz. a. listraktára irodai helyiségében átvenni szíveskedjenek.

A mérleg- és veszteség-nyereség rovás február 20-t l kezdve a társulat irodájában meg ekinthető

Az igazgatóság.